

La foscor

Olimpia Velasco
16 febrer – 8 abril
Espai Dipòsit

“El miedo lo sentís en los intervalos. En los momentos concretos solo sentís dolor. El verdadero miedo es el que se siente cuando esa sesión de tortura termina y vos sabés que va a comenzar la otra, o que no comienza nada y vos estás esperando, paralizada por esa sensación, tal vez la más terrible que se puede sentir. En ese momento lo que más te duele es la humillación que significa estar ahí, aullando, con el cuerpo embadurnado de mierda y saltando sin poder controlarte, saltando sin que tu voluntad pueda impedirlo. El objetivo de la tortura es ése: denigrarte como persona, que tu cuerpo, tu voluntad, pierdan el control y te sientas un montón de carne, huesos, mierda y dolor y miedo.”

Mi habitación, mi celda, Lilián Celiberti.

Uruguai entre el 1973 i el 1984 viu una dictadura militar, període marcat per la prohibició dels partits polítics, la censura de la premsa, la ilegalització dels sindicats, i sobretot, per la persecució, empresonament i assassinat dels opositors al règim. Glòria, la nostra protagonista és empresonada per les seves idees polítiques, per pensar i dir el que pensa ja en el 1972. No hem d'oblidar que la repressió als treballadors, estudiants i a tot el sistema educatiu comença el 1967. Juntament amb Glòria, Blanca Cobos, Yvonne Trias, Mirta Macedo, Laura, Ana Ferreira, Luz Ibarburu, Lilián Celiberti, Lilitana Pereira... Dones que no només són empresonades i privades de la seva llibertat, sinó que un cop a la presó són torturades, humiliades i algunes violades.

Aquí, a Espanya l'època de la postguerra noms com Tomasa Cuevas, Manolita del Arco, Catalina Flaquer, Aurora Picornell, Trinidad Gallego, Soledad Real, Leonor Estévez, Carlota O'Neill, Maruja Borrell, Concha Carretero, Ángeles García-Madrid, Margalida Jaume, Belarmina González, Pilar Sánchez, Josefina Amalia Villa, i moltes altres, formen part d'una primera generació de preses polítiques del franquisme. Dones que varen estar empresonades durant anys, algunes per les seves idees polítiques, però moltes d'elles perquè eren filles o esposes d'un republicà, a presons com la de Ventas, a Madrid, Can Sales a Palma, i un llarg etc. en condicions lamentables, castigades, humiliades i tractades amb molta duresa.

A l'exposició **LA FOSCOR**, Olimpia Velasco fa un homenatge a totes elles, a totes aquestes dones d'Uruguai, i també d'Argentina, Brasil, Veneçuela, Iran, Espanya, Xina, Liberia, Eritrea, Birmania, Uzbekistan, Vietnam, Egipte, Ucraïna entre molts altres països, dones que han sofert dolor, por i que han lluitat i segueixen lluitant per la llibertat i per les seves idees.

Uns dibuixos al grafit i fil d'una dona mostren la por, la soledat, el silenci, l'angoixa, en definitiva “el cuarto oscuro de una capucha”, com menciona Lilián Celiberti a la seva obra **Mi habitación, mi celda**. Aquesta caputxa que els hi col·locaven, a la presó Punta de Rieles a Uruguai, mentre les tenien despallades, a peu dret, i lligades durant hores i dies sencers. Exhibides al torturador i en la foscor absoluta, així Olimpia, penja de les parets 200 pits de vidre, exposats a l'espectador.

I ja en el Dipòsit és el visitant qui s'enfronta a aquesta “cambrà obscura” de la mà del vídeo *La foscor*.

Reivindicar la història d'aquestes dones i donar visibilitat a una període històric silenciada tant a l'administració com en l'àmbit acadèmic és el nostre propòsit.

Marta Salleras

Casal Solleric

Passeig del Born, 27
07012 Palma (Illes Balears)
Telèfon: 971722092
solleric@palma.cat

Horari:

De dimarts a dissabte, de 11 a 14 h i de 15:30 a 20:30 h
Diumenges i festius, de 11 a 14:30 h
Dilluns tancat

Activitats

15 de març a les 19 h.

Performance de dansa de Catalina Carrasco

23 de març, a les 19h a Los Oficios Terrestres, Palma

Presentació de la novel·la gràfica/còmic *Cuerda de presas*, a càrrec dels seus autors Jorge García (guió) i Fidel Martínez (dibuix).

5 d'abril a les 19h a CineCiutat, Palma

Projecció de *Migas de Pan*, (2016) de Manane Rodríguez, amb la presència de la mateixa directora.

Posterior col·loqui amb Manane Rodríguez, Gloria (ex-presa política a Uruguai) i l'artista Olimpia Velasco.

Presentació per Marta Salleras

Ajuntament de Palma

CasalSolleric

CINECIUTAT